

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т.в.о. директора ДНЗ «Лісоводський ПАЛ»

Романчук С.П.

«31» серпня 2023 року

**План роботи
педагогічної ради
ДНЗ «Лісоводський ПАЛ» на
2023-2024 навчальний рік**

Серпень

1.	Організація та планування навчально-виховного та навчально-виробничого процесів у ДНЗ «Лісоводський професійний аграрний ліцей» на 2023-2024 н.р.	Думанський В.В., Райтаровський Р.Б.
2.	Організація і зміст роботи методичних комісій відповідно до Положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі.	Байзан О.М.
3.	Про роботу педагогічного колективу з організації та комплектування навчальних груп на навчальний рік.	Райтаровський Р.Б.
4.	Розгляд плану роботи ДНЗ «Лісоводський ПАЛ» на 2023-2024 н.р.	Думанський В.В.
5.	Розгляд педагогічного навантаження викладачів ДНЗ «Лісоводський ПАЛ» на 2023-2024 н.р.	Романчук С.П.
6.	Про хід та підготовку навчального закладу до нового навчального року.	Думанський В.В.
7.	Різне.	

Жовтень

1.	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
2.	Стан організації виробничої практики. Шляхи налагодження соціального партнерства з роботодавцями, громадськістю, органами державного управління.	Думанський В.В.
3.	Про стан викладання загальноосвітніх предметів. Результати моніторингу якості навчальної підготовки першокурсників (за результатами свідоцтв про базову загальну середню освіту та контрольних зрізів, проведених на рівні навчального закладу).	Райтаровський Р.Б.
4.	Про хід та перебіг чергової та позачергової атестації ІІІ ліцею відповідно нового Положення про атестацію педагогічних працівників.	Байзан О.М.
5.	Психологічний супровід учасників освітнього процесу ліцею в умовах воєнного стану.	Здоровик С.В.
6.	Різне.	

Грудень

1.	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
2.	Стан навчально-виробничого процесу, шляхи його удосконалення.	Думанський В.В.
3.	Аналіз вивчення та впровадження у навчально-виховний процес кращого педагогічного досвіду ІПП ліцею.	Байзан О.М.
4.	Стан профорієнтаційної роботи у навчальному закладі. Розгляд Правил прийому ДНЗ «Лісоводський ПАЛ» на 2024 рік.	Райтаровський Р.Б.
5.	Аналіз наповнення та ведення веб-сайту ліцею.	Байзан О.М.
6.	Різне.	
	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
2.	Аналіз стану та результатів навчально-виробничого процесу, якості знань умінь і навичок здобувачів освіти, рівня їх відвідування за I семестр 2023-2024 н.р.	Думанський В.В.
3.	Організація навчально-виховної роботи ліцею з формування національно-патріотичного виховання в умовах війни у навчальному закладі.	Райтаровський Р.Б.
4.	Про атестацію ІПП ліцею. Звіти педагогів, які атестуються.	Байзан О.М.
5.	Системний підхід у діяльності соціального педагога щодо попередження насильства, булінгу в освітньому середовищі ліцею.	Бахорчук В.І.
6.	Про хід підготовки та допуск здобувачів освіти випускних груп до ДКА.	Думанський В.В.
7.	Різне.	

Січень

Березень

1.	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
----	---	---------------

2.	Аналіз впровадження сучасних інформаційно-цифрових технологій у навчально-виробничий процес ліцею.	Думанський В.В.
3.	Роль учнівського самоврядування в житті навчального закладу як реальної виховної сили ліцею.	Райтаровський Р.Б.
4.	Використання проєктних технологій у навчально-виховному процесі: методика, пошук, результат.	Боровик Н.В.
5.	Підсумки атестації ІПП ліцею.	Байзан О.М.
6.	Різне.	

Травень

1.	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
2.	Про стан ведення ІПП ліцею навчально-планувальної документації.	Думанський В.В.
3.	Аналіз роботи гуртків естетичного виховання.	Райтаровський Р.Б.
4.	Стан та підготовка здобувачів освіти до участі у НМТ.	Райтаровський Р.Б.
5.	Хід підготовки та допуск учнів випускних груп до ДКА.	Думанський В.В.
6.	Нетрадиційні методичні заходи, проведені у ліцеї та вплив їх на освітній процес навчального закладу.	Байзан О.М.
7.	Різне.	

Червень

1.	Інформація про стан виконання рішень попередньої педагогічної ради.	Валентюк Н.П.
2.	Підсумок навчально-виховної та навчально-виробничої роботи ліцею за 2023-2024 н.р.	Думанський В.В., Райтаровський Р.Б.
3.	Аналіз організації і змісту роботи методичних комісій у 2023-2024 н.р.	Байзан О.М.
4.	Попереднє педагогічне навантаження ІПП ліцею.	Романчук С.П.
5.	Про організацію та результати проведення профорієнтаційної роботи у ліцеї у 2023-2024 навчальному році.	Райтаровський Р.Б.

6.	Про стан роботи з питань охорони праці та життєдіяльності учасників освітнього процесу ліцею.	Дзера І.М.
7.	Різне.	

Сьогодні у професійно-технічних навчальних закладах області утверджується парадигма особистісно орієнтованої освіти. Реалізація нових підходів до навчально-виробничого процесу в ПТНЗ та визначення в ньому місця особистості починається із внесення відповідних змін до управлінської діяльності, яка має забезпечити безперервне професійне та особистісне зростання педагогічних працівників та учнів, стабільність і комфорт у закладі, адаптацію до умов, що постійно змінюються, визначення місця навчального закладу в цих умовах, стратегії й тактики його розвитку.

В умовах демократизації, переходу до громадсько-державної, фасилітативної моделі керівництва навчальними закладами, що зумовлено Національною доктриною розвитку освіти, значно зросла роль колективних форм управління і в першу чергу – педагогічної ради.

Педагогічна рада – це рада педагогів, які дійсно радяться, а не "засідають", така рада повинна приносити професійне задоволення, бажання здійснити окреслене, впевненість, а не навпаки.

Педагогічна рада повинна функціонувати не тільки як орган розгляду, а і як орган рішення життєво важливих для навчального закладу питань. Він повинен стати інструментом колективного управління, допомогти розвинути творче мислення педагога.

Головні мета і завдання педагогічних рад – об'єднати зусилля колективу навчального закладу на підвищення рівня навчально-виробничої роботи, використання на практиці досягнень педагогічної науки і перспективного досвіду; визначення „дерева цілей” діяльності педагогічного колективу, дальньої, середньої та близької перспектив, програми розвитку.

У функціях педагогічної ради можуть бути виділені такі групи: управлінські; методичні; виховні; соціально-педагогічні.

Пріоритетність кожної з них залежить від цільових установок педагогічного колективу та його керівників.

Управлінські (адміністративні) функції педагогічної ради включають такі різновиди:

- *законодавчі* виражаються в колективних рішеннях, які приймаються відкритим голосуванням і є обов'язковими до виконання кожним працівником;
- *узагальнено-діагностичні:* проведення дослідно-експериментальної роботи, соціальних, психологічних та медичних обстежень;
- *планово-прогностичні:* обговорення перспектив розвитку, планування діяльності колективу;
- *експертно-контролюючі:* заслуховування звітів, заключення про діяльність педагогічних працівників, про виконання педагогами та учнями Уставу ПТНЗ, єдиних вимог до учнів;
- *коректуючі:* внесення змін і поправок в плани роботи у зв'язку зі змінами державної політики, соціального замовлення.

У методичних функціях педагогічної ради можна відзначити направлення:

- *інформаційне:* повідомлення про стан навчально-виробничого процесу та шляхи його удосконалення; про досягнення педагогічної науки, пропаганда перспективного досвіду;
- *узагальнююче:* аналіз стану навчально-виробничого процесу, рівня викладання, рівень навчальних досягнень та вихованості учнів, узагальнення й аналіз педагогічного досвіду;
- *розвиваюче:* розвиток педагогічної майстерності, оволодіння формами, методами та прийомами навчання, які дають найбільший ефект, використання досвіду педагогів-новаторів, інших навчальних закладів, застосування прогресивних навчальних технологій;
- *навчаюче:* перш за все підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом різних форм передачі знань, умінь, навичок педагогічної майстерності;
- *активізуюче:* активізація зусиль педагогічного колективу, всіх ланок методичної служби: науково-методичної ради, методичних комісій, методичного кабінету і роботи кожного педагога над своєю методичною темою.

Виховні функції педагогічної ради направлені на формування індивідуальності кожного працівника, свідомої дисципліни педагогічного колективу, допомога в збагаченні та розкритті індивідуальності кожного педагога.

Виховання колективу проходить в процесі підготовки засідань педагогічних рад, до чого залучаються всі педагогічні працівники, обговорення питань та прийняття рішень, а також у виконанні прийнятих рішень. Колективна робота виховує свідому внутрішню дисципліну, організованість, відповідальність, здібність до планомірної діяльності.

Соціально-педагогічні функції полягають в:

- комунікації, зв'язку педагогічного колективу з батьками, учнями, з педагогічними колективами інших ПТНЗ;
- координації та інтеграції зусиль суб'єктів виховання: ПТНЗ, сім'ї, громадських організацій; погодженні, встановленні цілеспрямованих зв'язків, послідовності дій;
- захисту учнів та педагогічних колективів, виконання правових норм по відношенню до учасників педагогічного процесу (здорових умов роботи і навчання, харчування, соцзабезпечення, прийому та звільнення).

До складу педагогічної ради навчального закладу входять директор, заступники директора, старший майстер, викладачі, майстри виробничого навчання, вихователі, практичний психолог, соціальний педагог, керівники гуртків, медичний працівник, інші спеціалісти. До складу педагогічної ради можуть входити роботодавці – замовники кадрів, голова батьківського комітету. Склад педагогічної ради затверджується наказом директора навчального закладу.

На засідання педагогічної ради можуть запрошуватися представники громадських організацій, педагогічні працівники інших навчальних закладів, батьки або особи, які їх замінюють. Особи, запрошені на засідання педагогічної ради, мають право дорадчого голосу.

Головою педагогічної ради навчального закладу є його директор. Педагогічна рада обирає зі свого складу секретаря на навчальний рік.

Педагогічна рада скликається не рідше одного разу на два місяці. При необхідності проводяться позачергові засідання. Упродовж року відбувається 4-5 засідань педагогічної ради.

Технологічна система планування, підготовки і проведення педагогічних рад включає такі етапи:

Перший етап – теоретичний, який передбачає:

- визначення тем педагогічних рад на 3 роки у відповідності із науково-методичною проблемою, концепцією розвитку ПТНЗ, метою й завданнями, прогнозованими результатами;

- планування тематики педагогічних рад на навчальний рік на основі аналізу діяльності навчального закладу за попередній рік. Завчасне (до 1 вересня) ознайомлення педагогічного колективу з тематикою засідань педрад та затвердження її на першому засіданні педагогічної ради.

Другий етап – організаційний, який передбачає:

- складання плану проведення педагогічної ради, вибір форми проведення, уточнення мети й завдань;

- добір методів дослідження (спостереження, бесіди, анкетування дорослих, тестування, вивчення наукової літератури, нормативно-законодавчих документів, моделювання, експеримент, узагальнення перспективного педагогічного досвіду тощо);

- створення робочої групи по проведенню педагогічної ради, розподіл обов'язків, делегування повноважень.

Третій етап – моніторинговий, який передбачає:

- організацію збирання інформації за підсумками дослідження та здійснення аналізу отриманої інформації.

Четвертий етап – практичний – проведення засідання педагогічної ради й прийняття рішення.

П'ятий етап – аналітично-регулюючий.

- аналіз ефективності роботи педагогічної ради на нараді при директорові;

- робота щодо виконання попередньо ухвалених рішень;

- контроль за виконанням рішення педагогічної ради.

Унаочнимо за допомогою циклограми зміст підготовки й проведення педагогічної ради.

Алгоритм підготовки до педагогічної ради

1. Видача наказу або розпорядження про підготовку до педагогічної ради.
2. Засідання методичної ради з питання підготовки педради. Складання плану підготовки і сценарію проведення педагогічної ради.
3. Створення робочої групи з підготовки засідання педагогічної ради з числа зацікавлених педагогів у вирішенні даної проблеми, планування її роботи.
4. Формування творчих груп з підготовки окремих питань роботи педради.
5. Оформлення стенду в методичному кабінеті «Готується педагогічна рада».
6. Складання списку рекомендованої літератури з обговорюваної проблеми.
7. Визначення об'єктів вивчення (викладачі, майстри виробничого навчання, стан викладання навчальних предметів, аспекти діяльності класних керівників, виховання учнів).
8. Збір, обробка, аналіз та узагальнення необхідної інформації про об'єкти вивчення. Проведення соціологічних досліджень у відповідності до проблеми всіх учасників освітнього процесу: педагогів, батьків, учнів.
9. Робота з педагогами та запрошеними, що мають виступити на педагогічній раді.
10. Підготовка методичної виставки, ілюстративного матеріалу.
11. Підготовка педагогічних ситуацій, які б доцільно було розглянути на засіданні.
12. Відпрацювання понятійного апарату (словника термінів).
13. Розробка проекту рішення.

До складу робочої та творчих груп можуть входити керівники методичних комісій, проблемно-динамічних груп, найбільш досвідчені педагоги, які глибоко вивчають теорію даного питання, наявний педагогічний досвід, результативність самоосвіти, організовують взаємовідвідування уроків, готують тематичні виставки тощо. Доцільно до підготовчої роботи залучити якнайбільшу кількість зацікавлених осіб з метою всебічного вивчення проблеми, збору потрібної інформації.

Робоча група розробляє план підготовки до педради, який може складатися за такою схемою:

№	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальна особа
---	--------------	------------------	---------------------

--	--	--	--

Контроль за підготовкою до педагогічної ради

Якість педради значною мірою залежить від своєчасного й уважного контролю за підготовкою. Цю роботу доцільно проводити в три етапи: за місяць, півмісяця і тиждень до проведення.

На I етапі надається практична допомога членам творчих груп. Роль директора і його заступників полягає у тому, щоб забезпечити цілеспрямованість відвідування уроків, позакласних заходів, пов'язаних з темою наступної педради. Необхідно розробити вузлові питання теми, "пам'ятки" і відповідну методику відвідувань і аналізу уроків.

На II етапі слід звернути увагу на якість змісту доповіді (якщо вона буде), сценарій майбутньої педради, а також на проект рішення педради.

В основу змісту доповіді мають бути покладені провідні ідеї державної політики в галузі освіти, досягнення психолого-педагогічної науки з даної проблеми, моніторингові дослідження стану її вирішення у навчальному закладі. Доповідь має містити в собі аналіз діяльності педагогічного колективу в цілому та окремих його членів щодо питання, яке розглядається, досягнень та недоліків у роботі учасників навчально-виробничого процесу, матеріали спостережень, досліджень, об'єктивні та достовірні факти з життя ПТНЗ, порівняльні дані, обґрунтовані висновки та судження.

Структура доповіді повинна бути чіткою, логічною, послідовною. Складається доповідь з дуже короткого вступу, змістовної (основної) частини та висновків, рекомендацій щодо покращення роботи з відповідного питання.

Підготовка рішення педагогічної ради

Складним та важливим питанням при підготовці до засідання педради є вироблення проекту рішення. Це питання ні в якому разі не можна пускати на самоплив. На засідання педради слід виносити підготовлений заздалегідь, глибоко продуманий проект рішення, який готується членами робочої групи.

Проект рішення педагогічної ради повинен відповідати таким вимогам: бути науково обґрунтованим, тобто впливати з глибокого розуміння закономірностей педагогічного процесу; бути результатом осмисленого, наукового аналізу ситуації і

водночас оригінальним, нешаблонним; бути конструктивним, відображати єдині вимоги, розраховані на певний позитивний результат; забезпечувати аргументованість та розуміння необхідності рішення всіма виконавцями, без чого рішення не має педагогічної цінності; мати чітку програму діяльності колективу на певний період, визначену оптимальну кількість педагогічно доцільних пунктів рішення, виконання яких під силу тим, кому вони адресовані; враховувати індивідуальні можливості виконавців, особисті якості, здібності, досвід як основу для реального його виконання; зміст пунктів рішення повинен повністю висвітлювати суть питання, що розглядається, орієнтувати педагогів на поліпшення освітнього процесу і стану проблеми, яка розглядається; формулювання кожного пункту має бути чітким, лаконічним, конкретним; слід уникати таких формулювань: "підвищити рівень", "різко посилити", "слід поглибити", "схвалити досвід", "добиватися кращих результатів", "спонукати до розумової діяльності" тощо; кожен пункт рішення адресувати конкретному педагогу чи групі педагогів з вказівкою, що, коли треба зробити; рішення має бути оптимальним за розміром та строками виконання, передбачати строки виконання не більше 1,5-2 місяців, тобто до чергового засідання (за випадком, коли розглядаються стратегічні завдання, які вимагають довгострокового виконання); обов'язково потрібно вказати відповідального за виконання.

За один день до початку педагогічної ради потрібно перевірити приміщення, в якому буде проводитися засідання ради.

Нагадаємо, що не підготовлене приміщення не може забезпечити нормальну ділову атмосферу впродовж засідання. Так, воно повинно бути теплим, добре освітленим, мати пристосування для запису. Відсутність вентиляції знижує продуктивність розумової праці на 10-20 %, а з кожними 30 хв. – ще на 30%.

Важливим елементом та могутнім засобом концентрації думки є забезпечення наочності.

Важливо, щоб кожний із присутніх мав можливість бачити й чути голову та виступаючих. Тому столи та стільці слід розставляти по-різному, в залежності від завдань проблеми, що розглядається.

Розглянемо декілька прикладів розташування меблів.

Перший варіант – фронтальне розташування.

Таке розміщення може підійти тільки для роботи над теоретичною частиною, але не слід використовувати його під час роботи у групах.

Другий варіант – "круглий стіл".

Таке розташування столів і стільців дозволяє об'єднати педагогів під час активних форм проведення педагогічної ради і тим самим запобігти виокремленню небажаних підгруп чи угруповань. Запропоноване розташування полегшує комунікацію між педагогами під час педагогічної ради, проте в деякій мірі нейтралізує голову ради.

Третій варіант – трикутник.

Члени педагогічної ради бачать один одного і легко спілкуються між собою. За умов такого розташування меблів положення керівника буде відповідати положенню "лідера". Вочевидь, це дозволить зібрати більшу кількість гравців, проте керівник постійно буде домінувати.

Четвертий варіант – "обличчя до обличчя".

Якщо голова педагогічної ради обирає таке розташування меблів, слід враховувати, що учасники педагогічної ради будуть не усвідомлено протистояти один одному під час комунікації. Така структура мало відповідає завданням комунікації, приводить до конфронтації, не сприяє обміну думками.

П'ятий варіант – на нашу думку, найбільш невдалий, коли керівник займає позицію "лідера" і особи, яка вирішує правильно чи неправильно розглядається та чи інша проблема.

Отже, вибір розташування меблів під час проведення педагогічної ради залежить від завдань, які керівник покладає на неї, тому що саме фізичне розташування здійснює суттєвий вплив на характер комунікації співрозмовників.

Алгоритм ведення засідання педагогічної ради:

- починати засідання в призначений час;
- доповісти про кількість членів педради, присутніх та відсутніх, причини їх відсутності; представити запрошених на засідання не членів ради;
- затвердити відкритим голосуванням порядок денний;
- затвердити регламент роботи педради та дотримуватись його (доповідь – 25-30 хв., співдоповідь - 10-15 хв; виступи - 5-7 хв.);
- проінформувати про виконання рішень попереднього засідання педради. (За інформацією педрада приймає рішення

про зняття питання з контролю. У разі невиконання окремих пунктів рішення попередньої педради педколективу повідомляються причини та заходи щодо забезпечення їх виконання);

- у вступному слові визначити значущість проблеми і спонукати педагогів до активної участі у роботі, до обміну позитивним досвідом із обговорюваної проблеми

- надати слово доповідачу, співдоповідачу, виступаючим;
- запропонувати виступаючим висувати конструктивні ідеї, корисні для всіх, реальні для виконання;

- стежити за реакцією членів педради, за ходом спілкування всередині кожної з груп, увагою, дисципліною, сприяти участі всіх працівників у роботі засідання;

- у разі потреби під час засідання коригувати виступи діловими репліками, спрямовувати виступаючого, дотримуватись порядку денного; вести записи, які допоможуть проаналізувати розв'язання проблеми; резюме після кожного виступу;

- не допускати закритих для обговорення тем, некоректних зауважень, конфліктних ситуацій; бути толерантним, створити атмосферу для відкритого спілкування, прислухатись до думки інших; критикувати конструктивно;

- підвести підсумки після обговорення проблеми; накреслити шляхи вирішення питання, що розглядається;

- зачитати проект рішення педради і після внесення доповнень, змін, уточнень затвердити його відкритим голосуванням;

- оголосити закінчення роботи педради;

- надати можливість членам педради виступити з довідками, зауваженнями щодо ведення засідання педради.

Велике значення має культура проведення засідання педради: дотримання етичних норм спілкування, адміністративна культура, ділова атмосфера. Кожен виступ педагога на засіданні педради має бути конструктивним, аргументованим, логічним, насиченим конкретними пропозиціями щодо удосконалення навчально-виробничого процесу.

У зв'язку з цим педагогів потрібно вчити активно, по-діловому виступати на засіданнях педради, виконуючи такі вимоги:

- виступати відповідно до питання, яке обговорюється, давати конкретні пропозиції до рішення;
- сприяти створенню спокійної та ділової обстановки;
- робити критичні зауваження об'єктивно та обґрунтовано;
- сприймати критику як фактор, що сприяє покращенню якості роботи.

Слід враховувати мотиви, які змушують педагогів виступати, забезпечувати доцільну послідовність та спрямованість при суворому дотриманні регламенту. Обговорення має носити дискусійний характер.

Директор як голова засідання педради повинен забезпечувати активність працівників тактовними і уважним ставленням до виступаючих, створенням ділової та доброзичливої атмосфери; підтримкою ініціативи, впевненості кожного в тому, що до його думки прислуховуються і врахують під час прийняття рішення.

У будь-якому випадку директору необхідно твердо пам'ятати, що педрада — це не вистава. Ретельність підготовки до неї не означає, що виступати повинні тільки ті, кого визначили. Це привело б до зниження наукової вагомості педради і нівелювання будь-якої дискусії та критики.

Це, перш за все, - рада! Зібрання односторонців!

Проведення засідань педагогічної ради є показником рівня творчої атмосфери в колективі, його професіоналізму.

Зміст засідань педагогічних рад фіксується у протоколах, які нумеруються упродовж календарного року. Діловодство педагогічної веде секретар, який обирається з членів ради терміном на навчальний рік та працює на громадських засадах. У протоколі вказують такі реквізити: назва виду документа, дата проведення педради, заголовок до тексту, текст, рішення педради, підписи голови і секретаря засідання.

Текст протоколу складається з двох частин: вступної й основної. У вступній частині вказуються прізвища та ініціали голови і секретаря засідання, кількість присутніх і відсутніх на засіданні, порядок денний засідання з переліком питань, які підлягають розгляду, із зазначенням доповідачів по кожному з них. Основний текст протоколу викладається за розділами: «Слухали», «Виступили», «Постановили». Підписи голови та секретаря на протоколі є обов'язковими.

До протоколу додаються матеріали з питань, що обговорювалися. Протоколи засідань педагогічної ради зберігаються у справах навчального закладу до десяти років.

З питань, які обговорюються, виносяться рішення з визначенням термінів і виконавців. Педагогічна рада має право виносити рішення при наявності не менше двох третин її членів. Рішення педагогічної ради приймаються більшістю голосів. При рівності голосів ухвальним є голос голови педагогічної ради. Рішення педагогічної ради вступає в дію тільки після його затвердження головою ради.

Рішення, яким би радикальним воно не було, залишається тільки на папері, якщо не контролювати його виконання та не інформувати педагогічний колектив про якість його виконання. Тому контроль за ходом виконання рішення педради має бути обов'язковим.

Систематичний і своєчасний контроль за виконанням рішень педагогічної ради, причому не з боку адміністрації, а з боку колег по роботі, яким колектив доручив цю справу, об'єктивна й вичерпна інформація про стан їх виконання на кожному засіданні педагогічної ради дисциплінує колектив, сприяє дієвості й результативності педагогічної ради, підвищує її авторитет, формує причетність до виконання рішень у більшості членів педагогічного колективу, цим самим підноситься роль педагогічної ради як колективного органу управління діяльністю навчального закладу.

Алгоритм реалізації рішень педагогічної ради

1. Постановка рішення на контроль (занесення його до комп'ютера, журналу контролю, картки контролю, інше).

2. Прийняття адміністративного рішення (видання наказу, проведення нарад, засідань методичних комісій тощо).

3. Розробка шляхів реалізації рішення (планування педагогічних заходів щодо його реалізації: складання графіків відкритих уроків; проведення теоретичних семінарів, навчально-методичних тренінгів; вивчення та впровадження кращого досвіду роботи; апробація різних педагогічних інновацій; проведення моніторингових досліджень тощо).

4. Організація проміжних форм контролю (відвідування уроків, позакласних заходів; проведення адміністративних контрольних робіт, моніторингових зрізів навчальних досягнень учнів, вивчення рівня їх розвитку та вихованості; анкетування, співбесіди з учнями, педагогами, батьками тощо).

5. Аналіз стану реалізації рішення. Діагностика позитивних змін.

6. Інформація про виконання рішень на наступних засіданнях педагогічної ради. Пошук нових підходів до проблеми.

7. Зняття з контролю (інформування педагогічного колективу про остаточне виконання рішення педради; відмітка про це в журналі або картці контролю, файлі).

Перевірку реалізації рішень педагогічної ради здійснюють члени комісії з перевірки виконання рішень педради, яку щороку в складі трьох осіб обирають на серпневому засіданні.

Результати перевірки фіксують за такими пунктами:

1. № з/п.
2. Тема педагогічної ради.
3. Дата проведення.
4. Зміст рішення, що контролюється.
5. Терміни виконання.
6. Відповідальний за виконання рішення.
7. Інформація про виконання, яких заходів вжито.
8. Дата зняття з контролю.
9. П.І.П. відповідального за перевірку, підпис.

Орієнтовна тематика педагогічних рад

Загальних рецептів щодо вибору тематики засідань педради бути не може. Тематика засідань педрад визначається, як правило, в кінці поточного навчального року, виходячи з проблеми навчального закладу, потреб колективу, аналізу стану навчально-виробничого процесу, бесід із керівниками методичних комісій, активом педагогів, батьківським комітетом, учнівськими організаціями і спрямована на глибоке розкриття питань та максимальне залучення педагогів до участі в їх обговоренні.

Зазначимо, що у доборі тематики педагогічної ради слід керуватися такими критеріями: тема повинна бути актуальною, тобто сучасною і своєчасною; нестандартною, отже, цікавою; перспективною, тобто працювати на майбутнє і відповідати вимогам наступності, перспективності і спадкоємності. Формулювання теми повинно передбачати практичну значущість, можливість вирішення проблеми, реальність досягнення.

Розробка тематики педрад передбачає визначення кількості питань на одне засідання, обсяг інформації, тривалості засідання, відповідальних за його підготовку. Оптимальною кількістю питань, які розглядаються на засіданні педради, може бути два. Одне з них основне, яке розглядає актуальні аспекти діяльності педагогічного і учнівського колективів, друге — інформаційного характеру.

Спрямованість тематичних засідань педради значною мірою визначається науково-педагогічною проблемою, над реалізацією якої працює навчальний заклад, наприклад:

Організаційно-педагогічні:

Про підсумки роботи ПТНЗ за минулий навчальний рік і завдання педагогічного колективу на наступний рік.
Затвердження плану роботи навчального закладу на рік.

Про досвід роботи педагогічних працівників, які атестуються.

Про роботу творчої групи з проблеми ...

Про підсумки роботи педагогічного колективу над науково-методичною проблемою ____.

Про спільну роботу викладачів-словесників і бібліотеки щодо виховання в учнів інтересу до читання.

Про роботу гуртків, клубів, товариств щодо формування в учнів високих морально-етичних якостей і національної свідомості.

Про рівень викладання та якість знань учнів з та шляхи його поліпшення.

Психолого-педагогічні причини неуспішності учнів та способи її подолання в умовах диференціації навчально-виробничого процесу.

Про забезпечення здорових і безпечних умов навчання учнів і праці педагогів. Дотримання відповідних санітарно-гігієнічних вимог під час організації навчально-виробничого процесу та проведення позаурочної роботи.

Аналіз можливостей навчального закладу щодо забезпечення фізичного, психічного, соціального й духовного здоров'я учнів.

Про організацію навчально-виробничого процесу в групах з професії ____ на основі творчого підходу до реалізації Державних стандартів.

Організація професійної підготовки на основі маркетингу ринку праці та освітнього моніторингу.

Стан навчально-матеріальної бази з професії _____ та ефективність її використання під час проведення уроків теоретичного та виробничого навчання.

Організаційно-методичні:

Сучасний урок – спільна творчість педагога й учнів.

Про реалізацію ідей розвиваючого навчання в практичній діяльності педагогічного колективу.

Шляхи вдосконалення форм і методів навчання під час викладання _____.

Роль контролю та стимулювання навчальної діяльності учнів у підвищенні рівня якості знань та розвитку їхньої творчої активності.

Діяльність педагогічного колективу з розвитку громадянської активності, самостійності та організаторських здібностей учнів.

Врахування психолого-педагогічних аспектів, формування сприятливого психологічного клімату уроку – важлива умова підвищення ефективності навчально-виробничого процесу.

Мотиваційний аспект в організації навчальної діяльності учнів. Проблеми формування мотивації навчальної діяльності за сучасних умов.

Інтеграція навчання як засіб забезпечення системних знань учнів із різних галузей науки.

Про організацію освітнього процесу у ПТНЗ на основі творчого підходу до реалізації чинних програм розвитку, навчання та виховання учнів.

Активізація творчої діяльності учнів в процесі виробничого навчання.

Впровадження сучасних інформаційних технологій у навчально-виробничий процес.

Особливості використання комп'ютерної техніки при вивченні предметів професійно-теоретичної підготовки _____ напряму.

Міжпредметні зв'язки та їх професійна спрямованість при вивченні загальноосвітніх предметів.

Методика використання проблемних виробничих ситуацій у навчальному процесі.

Реалізація самостійної діяльності учнів на уроках професійно-теоретичної підготовки як шлях до формування компетентної особистості.

Ступінь впливу методичних заходів у діяльності ПТНЗ на вирішення проблем індивідуалізації й диференціації освітнього процесу: пошуки оптимального варіанту.

Про роботу методичної комісії і заходи щодо підвищення її результативності.

Самоосвіта вчителів як складова системи внутрішньої методичної роботи.

Упровадження у практику роботи сучасних досягнень психолого-педагогічної науки тощо.

3 проблем виховної роботи:

Педагогіка співробітництва – важлива умова перебудови навчального закладу. Резерви педагогіки співробітництва.

Класний керівник – активна особистість у створенні виховної системи в ПТНЗ.

Про спільну роботу ПТНЗ і сім'ї щодо громадянського виховання учнів.

Робота педагогічного колективу з подолання відхилень у навчанні та вихованні учнів.

Виховна робота, оволодіння активними формами і методами виховання. Передовий педагогічний досвід у галузі виховання учнів.

Виховання активності учнів та підготовка їх до життя в умовах ринкових відносин на основі розвитку учнівського самоврядування.

Виховання й навчання учнів з девіантною поведінкою.

Зміст і методи екологічного виховання учнів на заняттях та в позаурочний час.

Методи вивчення і формування особистості учнів та їх використання педагогічним колективом.

Діяльність педагогічного колективу щодо розвитку активності, самостійності та організаторських здібностей учнів.

Шляхи реалізації концепції національного виховання учнівської молоді, формування в неї національної самосвідомості.

Пошук нових форм і методів народознавчої роботи. Діяльність педагогічного колективу із залучення учнів до руху "Мої земля – земля моїх батьків".

Форми проведення педагогічних рад

За цільовою установкою виокремлюють такі педагогічні ради:

Науково-педагогічні ради спрямовані на підвищення науково-теоретичного й методичного рівня педагогів, упровадження нових ідей, концепцій, технологій, перспективного педагогічного досвіду тощо.

Психолого-педагогічні ради ознайомлюють педагогів із досягненнями психологічної науки. Завданням такої педагогічної ради є поліпшення структури й стосунків між усіма учасниками освітнього процесу.

Тематичні педагогічні ради спрямовані на висвітлення питань ефективної освітньої роботи у певній галузі.

Проблемні педагогічні ради спрямовані на обговорення питань реалізації науково-методичної проблеми у роботі навчального закладу й розробку концепції розвитку закладу згідно з обраною проблемою.

Підсумкові та настановні педагогічні ради присвячені аналізу підсумків навчального року, обиранню науково-методичної проблеми, над якою планується працювати, обговоренню й затвердженню планів роботи тощо.

Зауважуємо, що педагогічні ради можуть бути і комбінованими.

За методикою підготовки та проведення педагогічні ради бувають традиційні, нетрадиційні.

За формою:

традиційні (доповідь з обговоренням; доповідь зі співповіддю; серія повідомлень; на основі роботи проблемних груп; семінар-практикум);

нетрадиційні (методичний день; у формі КТС (колективна творча справа); творчий звіт; педрада з елементами тренінгу, педрада — «круглий стіл», педагогічний аукціон, методична панорама, педрада — ділова гра, педагогічна дискусія; багатоступенева та багатоетапна педрада; педагогічно-методичний фестиваль; психолого-педагогічний ринг; захист інновацій; конкурс; фестиваль; педагогічний консилиум; презентація; прес-конференція; вернісаж педагогічних знахідок; форум тощо).

Основний недолік традиційної форми педагогічної ради з доповіддю - низька активність педагогів. До недоліків традиційних рад на основі доповіді можна віднести: авторитарний стиль, перетворення ради в інструктаж;

поверхнєве обговорення поставлених проблем; слабкий зв'язок теорії із практикою, абстрактність доповідей; майже повна відсутність самостійної діяльності педагогів; поява «платних» виступаючих; низька результативність.

Цього можна уникнути, якщо вибрати актуальну проблему та залучити до її обговорення всіх учасників педагогічної ради, організувавши ряд проблемних творчих груп. Завдання директора - знайти найбільш раціональну форму проведення педради відповідно до специфіки, теми та умов роботи ПТНЗ.

Традиційна педагогічна рада на основі створення проблемних груп

ЕТАП РОЗРОБКИ – здійснюється методичною радою. Основна проблема поділяється на кілька підтем, що пропонується розробити групам учасників педагогічної ради, скомплектованим за ознакою їхньої причетності, компетентності, досвіду в даній області. Публікується загальний план ради, питання для обговорення, бібліографія.

ЕТАП ПІДГОТОВКИ – одночасно проводять проблемні групи разом з адміністрацією, методичні комісії, методичний кабінет. Розробляються плани роботи педагогічної ради.

Кожна група одержує завдання: вивчити стан проблеми на своїй ділянці. До роботи групи підключаються (допомагають) члени адміністрації, керівники методичних комісій.

Проблемні групи разом з адміністрацією займаються розробкою питань до педагогічної ради; проводять анкетування педагогів та учнів; продумують серію допоміжних заходів (теоретичні семінари, предметні тижні, методичні дні); відвідують уроки та позакласні заходи; допомагають педагогам у систематизації матеріалу з обраної проблеми; вивчають документацію навчального закладу; розробляють пам'ятки; готують оголошення про майбутню педагогічну раду; розробляють проект рішення та рекомендації.

Гласність і стимулювання підготовки педагогів до педагогічної ради забезпечуються тим, що в учительській за місяць або більше вивішується плакат-оголошення про майбутню педраду. На ньому – дата, тема, час, місце, цілі та задачі педради, порядок денний, запитання до педагогів, а також список літератури з обговорюваної проблеми.

ЕТАП ПРОВЕДЕННЯ. Тривалість педагогічної ради за часом 2-2,5 години. Голова педагогічної ради нагадує про вимоги до виступаючих: уміти слухати та не переривати оратора; думка

кожного повинна бути почута, урахована та прийнята; думки та пропозиції треба сформулювати чітко та коротко; чужа думка повинна поважатися, але при цьому треба висловлювати і свою; доводити свою точку зору, спираючись на аналіз ситуації, факти, дані й висновки не тільки педагогіки, а й психології, фізіології, дефектології та інших наук; вносити конкретні пропозиції, точно їх адресувати. Критикувати по-діловому, принципово. Не допускати емоційних сплесків, пам'ятати, що емоції різко знижують результативність обміну думками.

Важливе значення має процедура ухвалення рішення. Проект рішення готується заздалегідь і ставиться на голосування. Перед голосуванням обов'язково має бути оголошене обговорення проекту рішення. Після голосування (відкритого) йде облік пропозицій про виправлення, уточнення прийнятого за основу рішення і, нарешті, проводиться голосування остаточного варіанта рішення в цілому.

Відмітимо, що відношення до рішення педагогічної ради виявляється уже у процесі його прийняття.

На зміну традиційним приходять нові форми проведення педрад. Саме ці форми перетворюють педраду в орган, який об'єднує педагогів, батьків, учнів спільною турботою про сьогодення і майбутнє життя, дозволяє відстоювати свою позицію, створює умови для підвищення педагогічної майстерності, змушує шукати ефективні форми роботи з учнями, надихає на творчу співпрацю на підставі особистісно орієнтованого навчання і виховання підростаючого покоління, дає можливість почувати себе Педагогом — і знову сумніватися, шукати, апробувати, творити...

Нетрадиційні форми проведення педрад досягають своєї мети, якщо в колективі панує доброзичлива обстановка, педагог з радістю йде на роботу, адміністрація розуміє проблеми працівника, завжди допомагає їх розв'язанню, бачить у кожному педагогові та учневі творчу особистість, створює оптимальні умови для плідної роботи.

Саме нетрадиційна педрада знаходить виходи, здавалося б, із безвихідних ситуацій, докопується до самої суті, до справжніх причин, приймає іноді несподівані, часом ризиковані рішення, які ведуть до позитивного результату.

Нові форми педрад, без перебільшення, перетворюють їх на «мозковий центр», штаб передової думки, лабораторію майстерності педагогів.

Приведемо декілька форм нетрадиційних форм педради:

Педрада-диспут

Закони диспуту:

- диспут — вільний обмін думками;
- на диспуті всі активні, в суперечці всі рівні;
- кожен виступає та критикує будь-яку пропозицію, з якою не згоден;
- говори, що думаєш, і думай, що говориш;
- головне в диспуті — факти, логіка, вміння доводити; міміка, жести, вигуки як аргументи не прийнятні;
- май мужність вислухати правду й не ображайся;
- гостре, влучне слово заохочується;
- перешіптування на місці, недоречні жарти заборонені;
- тут немає спостерігачів, кожен — активний учасник розмови.

Варіантом педагогічної ради-диспуту є рішення педагогічних ситуацій. Адміністрація вибирає банк складних педагогічних ситуацій з даної проблеми, що пропонуються колективу. Форма проведення може бути різноманітною: адресною, за допомогою жеребкування, із поділом на групи (табору, команди) та ін.

Педрада-дискусія

Дискусія – це колективне обговорення якого-небудь складного питання. Заздалегідь готується література відповідно до теми, оформлюється приміщення. До дискусії готуються всі її учасники.

Під час підготовки до цієї форми роботи, можуть бути створені мікротворчі групи, які висувають свою програму, позицію.

Слід зазначити, що "дискусія" з англійської - це те, що підлягає обговоренню, суперечливе. На відміну від диспуту, наприкінці дискусії формулюється єдине колективне рішення проблеми або рекомендації.

Педагогічна рада-захист інновацій

Кожній групі учасників педради (методичній комісії) дано завдання: попередньо підготуватися (ознайомитися з досвідом) і лаконічно (за 10-15 хвилин) викласти ідеї та особливості педагогічної інновації.

Група обирає виконавців таких ролей:

- *автор-новатор — носій передових ідей, спікер групи;*
- *оптимісти — захисники ідей, її пропагандисти;*
- *песимісти-консерватори і скептики — противники ідей;*
- *реалісти-аналітики, що здатні зважити всі «за» і «проти», зробити необхідні висновки.*

Залежно від кількості людей та обговорюваних інновацій можна виділити творчі групи за рольовими напрямками, а також групи типу «учень-педагог-батьки», «педагог-керівник» тощо. Зрештою, педрада робить висновок про доцільність чи недоцільність інновації.

Педагогічна рада-ділова гра

Зміст ділової гри ґрунтується на імітації виробничих ситуацій, розв'язанні різних завдань. Для педагогічної ради-ділової гри необхідно виконання певних умов:

1.Наявність проблеми й мети, які має вирішити педагогічний колектив.

Наприклад, такі теми педрад-ігор:

гуманізація й демократизація взаємин у колективі;
модель учнівського самоврядування; модель випускника;
захист ідей перспективного педагогічного досвіду;
опанування інноваційних технологій; розробка програм розвитку тощо.

2.Імітація реальних ситуацій за ролями (учень, батьки, директор, представники органів влади тощо). Організаторами виступають координатор, інтегратор, контролер, тренер. У грі беруть участь учасники з методологічними позиціями (методолог, критик, методист, проблематизатор, програміст) та психологічними (лідер, незалежний, несприйнятий, нехтуваний).

3.Реальна наявність інтересів та думок учасників. У великому колективі це забезпечують різні посадові статуси, суб'єктивна позиція, відповідальність різного ступеня тощо. Звичайно, під час проведення такої педради слід дотримуватися правил гри, стимулюючи учасників експертною оцінкою особистого й колективного внеску, оцінюванням результатів ігрової діяльності.

Увесь процес організації педради-гри можна поділити приблизно на п'ять етапів:

- перший етап — розробка гри, складання сценарію;
- другий етап — організаційний: необхідно роз'яснити учасникам гри мету й зміст, ознайомити їх із програмою та правилами, розподілити ролі, поставити конкретні завдання, призначити або вибрати експертів (журі), визначити регламент виступів; ролі можна розподілити за бажанням;
- третій етап — розігрування ситуацій та пошук рішення всередині кожної групи. Робота в групі може відбуватися у вигляді «мозкового штурму», дискусії, тренінгу під керівництвом ігротехніка, обраного групою;
- четвертий етап — підведення підсумків: експерти аналізують та узагальнюють результати, учасники ухвалюють колективне рішення. Під час оцінювання гри експерти (керівники) особливу увагу звертають на актуальність, реальність, економічність, оптимальність та оригінальність рішень;
- п'ятий етап досить складний: потрібно перенести досвід мислення і діяльності з гри в реальне життя навчального закладу.

Самоаналіз педагогічної ради

1. Тема педради. Чи співпадає з річним планом?
2. Чи була інформація про виконання рішення попередньої педради?
3. Яка організаційно-методична робота проводилась по підготовці до педради? Форми проведення педради.
4. Підготовка доповіді та її зміст.
5. Вироблення проекту рішення (визначення завдання доповідачам; конструктивність виступів працівників; чи були пропозиції з місць?
6. Висновки (чи були створені необхідні умови для розвитку ініціативи і творчості педагогів, демократичних засад в управлінні; регламент; культура проведення.